

Blok tematyczny: Przyroda

Temat dnia: Ptaki.

Cele lekcji: rozumienie czytanego tekstu, ćwiczenia słownikowe, rozróżnianie rodzajów zdań, wyrazy dźwiękonaśladowcze, poznawanie nazw na podstawie obrazków, rozpoznawanie trybu czasownika

Pomoce: zeszyty, przybory szkolne, załącznik 8.9

Przebieg lekcji:

Nauczyciel: Dzień dobry. Dzisiaj będziemy się uczyć o gatunkach ptaków, które można spotkać w miastach, na polach i w lasach.

Poznamy ich nazwy i wygląd.

Rozpoczniemy od przeczytania wiersza Juliana Tuwima "Ptasie radio" (nauczyciel rozdaje uczniom tekst wiersza i czyta go dwukrotnie).

Praca z tekstem:

- 1) podkreśl nazwy ptaków
- 2) wyszukaj różne rodzaje zdań: oznajmujące, pytające, wykrzyknikowe (*Nadajemy audycję z ptasiego kraju. Co świtem piszczy w trawie? Patrzcie go!*)
- 3) wypisz pięć przykładów wyrazów dźwiękonaśladowczych (*pitpilitać, ćwir świrk, Tijo, trijo, tru lu lu lu lu, kuku, czykczyrikać*)
- 4) podaj po trzy przykłady czasowników w trybie orzekającym i rozkazującym (*ukrywa się, piszczy, nastawi; pójdź, rzuć, przylep*)

Halo, halo! Tutaj ptasie radio w brzozowym gaju,

Nadajemy audycję z ptasiego kraju.

Proszę, niech każdy nastawi aparat,

Bo sfrunęły się ptaszki dla odbycia narad:

Po pierwsze - w sprawie,

Co świtem piszczy w trawie?

Po drugie - gdzie się

Ukrywa echo w lesie?

Po trzecie - kto się

Ma pierwszy kąpać w rosie?

Po czwarte - jak

Poznać, kto ptak,

A kto nie ptak?

A po piąte przez dziesiąte

Będą ćwierkać, świstać, kwilić,

Pitpilitać i pimpilić

Ptaszki następujące:

Słowik, wróbel, kos, jaskółka,

Kogut, dzięcioł, gil, kukułka,

Szczygieł, sowa, kruk, czubatka,

Drozd, sikora i dzierłatka,

Kaczka, gąska, jemioluska,

Dudek, trznadel, pośmieciuzka,
Wilga, zięba, bocian, szpak
Oraz każdy inny ptak.

Pierwszy - słowik

Zaczął tak:

"Halo! O, halo lo lo lo lo!

Tu tu tu tu tu tu tu

Radio, radijo, dijo, ijo, ijo,

Tijo, trijo, tru lu lu lu lu

Pio pio pijo lo lo lo lo lo

Plo plo plo plo plo halo!"

Na to wróbel zaterlikał:

"Cóż to znowu za muzyka?

Muszę zajrzeć do słownika,

By zrozumieć śpiew słowika.

Ćwir ćwir świrk!

Świr świr ćwir!

Tu nie teatr

Ani cyrk!

Patrzcie go! Nastroszył piórka!

I wydziera się jak kurka!

Dość tych arii, dość tych liryk!

Ćwir ćwir czyrik,

Czyr czyr ćwirik!"

I tak zaczął ćwirzyć, ćwikać,

Ćwierkać, czyrkać, czykczyrikać,

Że aż kogut na patyku

Zapiał gniewnie: "Kukuryku!"

Jak usłyszy to kukułka,

Wrzaśnie: "A to co za spółka?

Kuku-ryku? Kuku-ryku?

Nie pozwalam, rozbójniku!

Bierz, co chcesz, bo ja nie skąpię,

Ale kuku nie ustąpię.

Ryku - choć do jutra skrzecz!

Ale kuku - moja rzecz!"

Zakukała: kuku! kuku!

Na to dzięcioł: stuku! puku!
Czajka woła: czyjaś ty, czyjaś?
Byłaś gdzie? Piłaś co? Piłaś, to wylaż!
Przepióreczka: chodź tu! Pójdź tu!
Masz co? daj mi! rzuć tu! rzuć tu!

I od razu wszystkie ptaki
W szczebiot, w świegot, w zgiełk - o taki:
"Daj tu! Rzuć tu! Co masz? Wiórek?
Piórko? Ziarnko? Korek? Sznurek?
Pójdź tu, rzuć tu! Ja ćwierć i ty ćwierć!
Lepię gniazdko, przylep to, przytwierdź!
Widzisz go! Nie dam ci! Moje! Czyje?
Gniazdko ci wije, wije, wije!
Nie dasz mi? Takiś ty? Wstydz się, wstydz się!"
I wszystkie ptaki zaczęły bić się.
Przyfrunęła ptasia milicja
I tak się skończyła ta leśna audycja.

Następnie nauczyciel wyświetla slajd przedstawiający różne gatunki ptaków i odczytuje ich nazwy. Uczniowie powtarzają na głos i zapisują w zeszycie, podając również nazwy w języku ojczystym.

Pod koniec lekcji uczniowie w parach układają opisy lub zagadki o wybranych ptakach (gdzie mieszkają, jak wyglądają, co lubią jeść).

Załącznik 8.9

Julian Tuwim *Ptasie radio*

Halo, halo! Tutaj ptasie radio w brzozowym gaju,
Nadajemy audycję z ptasiego kraju.
Proszę, niech każdy nastawi aparat,
Bo sfrunęły się ptaszki dla odbycia narad:
Po pierwsze - w sprawie,
Co świtem piszczy w trawie?
Po drugie - gdzie się
Ukrywa echo w lesie?
Po trzecie - kto się
Ma pierwszy kąpać w rosie?
Po czwarte - jak
Poznać, kto ptak,
A kto nie ptak?
A po piąte przez dziesiąte

Będą ćwierkać, świstać, kwilić,
Pitpilitać i pimpilić
Ptaszki następujące:

Słowik, wróbel, kos, jaskółka,
Kogut, dzięcioł, gil, kukułka,
Szczygieł, sowa, kruk, czubatka,
Drozd, sikora i dzierlatka,
Kaczka, gąska, jemioluszką,
Dudek, trznadel, pośmieciuszka,
Wilga, zięba, bocian, szpak
Oraz każdy inny ptak.

Pierwszy - słowik
Zaczął tak:
"Halo! O, halo lo lo lo lo!
Tu tu tu tu tu tu tu
Radio, radijo, dijo, ijo, ijo,
Tijo, trijo, tru lu lu lu lu
Pio pio pijo lo lo lo lo lo
Plo plo plo plo plo halo!"

Na to wróbel zaterlikał:
"Cóż to znowu za muzyka?
Muszę zajrzeć do słownika,
By zrozumieć śpiew słowika.
Ćwir ćwir świrk!
Świr świr ćwirk!
Tu nie teatr
Ani cyrk!"

Patrzcie go! Nastroszył piórka!
I wydziera się jak kurka!
Dość tych arii, dość tych liryk!
Ćwir ćwir czyrik,
Czyr czyr ćwirik!"

I tak zaczął ćwirzyć, ćwikać,
Ćwierkać, czyrkać, czykczyrikać,
Że aż kogut na patyku
Zapiał gniewnie: "Kukuryku!"

Jak usłyszy to kukułka,

Wrzaśnie: "A to co za spółka?
Kuku-ryku? Kuku-ryku?
Nie pozwalam, rozbójniku!
Bierz, co chcesz, bo ja nie skąpię,

Ale kuku nie ustąpię.
Ryku - choć do jutra skrzecz!
Ale kuku - moja rzecz!"
Zakukała: kuku! kuku!
Na to dzięcioł: stuku! puku!
Czajka woła: czyjaś ty, czyjaś?
Byłaś gdzie? Piłaś co? Piłaś, to wylaż!
Przepióreczka: chodź tu! Pójdź tu!
Masz co? daj mi! rzuć tu! rzuć tu!

I od razu wszystkie ptaki
W szczebiot, w świegot, w zgiełk - o taki:
"Daj tu! Rzuć tu! Co masz? Wiórek?
Piórko? Ziarnko? Korek? Sznurek?
Pójdź tu, rzuć tu! Ja ćwierć i ty ćwierć!
Lepię gniazdko, przylep to, przytwierdź!
Widzisz go! Nie dam ci! Moje! Czyje?
Gniazdko ci wiję, wiję, wiję!
Nie dasz mi? Takiś ty? Wstydz się, wstydz się!"
I wszystkie ptaki zaczęły bić się.
Przyfrunęła ptasia milicja
I tak się skończyła ta leśna audycja.